

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egyes évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 10 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére a a nyilttérre vonatkozó minden költségek a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: öt hasábsor petitsor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

NYILTÉR GARMOND SORR. 20 KR.

A gabnabőség.

(M. P.) Az Egyesült-Államokból érkező jelentések, ha nem is pozitív rossz termést, de mégis jelentékeny hiányt helyeznek kilátásba az ideai buzatermésben. Ennek következtében az európai piacokon szilárdabbak a gabnaárak és az európai mezőgazdák is valamivel több bizalommal tekintenek a jövő elé.

Midőn két évtized előtt amerikai buza Európába kezdett özönlöni midőn az áramlat egyre tovább terjedt kelet felé, midőn Lindauban, a magyar gabna régi fő kereskedelmi piacán üzleteket kezdtek kötni Chicagóval, midőn az amerikai buza megjelent Genuában és nemsokára reá Livornóban: bizonyos mezőgazdasági körökben azt hitték, hogy bekövetkezett a világ vége, Európának el kell pusztulnia.

De nagyon csalatkoztak. Még csak a kezdetén voltunk annak, minek a végét jósolták: a kik azt hitték, hogy elérték a bukás legmélyebb niveauját, még csak akkor kezdtek esni. Az amerikai gabna konkurrencziájához csatlakozott az indiai. Két világrész esküdött össze a vén Európa ellen. Nem csak Lindau és Krakkóban kötnek ma üzleteket amerikai buzában, hanem Trieszt és Fiumében indiai buzában is. Az a termés, melyet a bengáliai síkokon oly munkások vetnek és aratnak, kik egy nap megélnék 5 krajczárból, husz soha sem esznek, félig mesztelenül járnak és ágyban soha sem alusznak és továbbá az a termés, ott a Himalaja alján, az Indas és Ganges partjain, kiszorítja a piacokról ama terményeket, melyeket emberek vetnek és aratnak, kik megszokták legalább egyszer napjában meleget enni, kik szeszes ital és dohány

nélkül alig képesek egzisztálni, kik tőlen meg lehetős jól kénytelenek öltözködni és megszokták félig-meddig az ágybani alvást.

Az amerikai és indiai konkurrenzia kiszijja az európai mezőgazdaság erejét. A keresethiány, a deficitek és egyéb bajok, sőt még az oroszországi nihilizmus is csak arra vezethetők vissza, hogy az amerikai konkurrenzia megrázkódtatá a kereseti és gazdasági viszonyokat. Ha ez valamikor megváltoznék, ha a gabnatermelés Amerikában és Indiában valamely okból lényegesen lecsökkent, mert teljes megszűnéséről természetesen szó sem lehet, vagy ha több egymásután következő rossz termés sújtaná Indiát és Amerikát, ez — jó értelemben véve — óriási visszahatást szülne a mi kontinentinkre. Szocialis bajaink legnagyobb része egyszerre megszűnnék.

Korunkban igazolásra talál egy arabiai csodálatos anekdota vagy legenda. Az arabok ugyanis azt szokták mesélni, hogy a pokolban oly nagy a bőség, hogy egy egész ökröt egy dinárért, egy juhót egy fél dinárért lehet venni; szerencsétlenségre azonban a nagy hőség következtében minden pénz elolvad — papírpénzt az arabok nem ismernek — és így senkinek sincs dinárja és mindenki nélkülözni kénytelen. Voltak idők, melyekben az hitték, hogy csak a gabnaáraknak kell olcsóknak lenniök és a nép boldogsága biztosítva lesz. Ez annak idejében helyes volt és bizonyos fokig helyes még ma is. Az olcsó kenyérárnak mindig van jó oldala, de mit ér az olcsó kenyér ha a nép nem képes annyit keresni, hogy megvehesse az olcsó kenyeret? De nem csak a gabnaárak süllyedtek, a husarak is, habár nem oly mértékben, mint a gabna, cukor és kávé, és mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy az olcsóbb

hus daczára csökkent a hús fogyasztás. Ime az arabia legenda, mely igazsággá vált korunkban. A pokolban vagyunk, itt van az egész ökr, csak egy dinárba kerül, de dinárunk már nincs meg, elolvadt a nagy hőségben.

Ez Európa gazdasági helyzete a jelenben. Lényeges fordulat rövid idő alatt nem várható. Időleges megszűnése a feszültségnek valószínű; egy nagy háború, mely nagymérvű fogyasztást és számos cikk tömeges megsemmisítését vonná maga után, vagy egy rossz amerikai termés időleges javulást idézhet elő. Ily javulásra számíthatunk ez évben, de miután tartósságában nem lehet bizni, legyünk rajta, hogy jól kizsákmányolják.

Pongrácz Lajos urnak

az általa megindított nyelvészeti és helyesírási kérdések továbbírt tárgyalásait*)

Ott hagytuk volt el, hogy én feleltem neked Szob helység nevének kétfős b-vel írását méltán és jogosan helytelenítő észrevételekre; s felhoztam a hasonló helytelenül írt példányképeitől Nógrádmegyéből Rapp-ot és Kis-, meg Homok-Terenyét, K. és H.-Terenye helyett. Jeleztem azt is, mily egészen megfordított értelemben használtatik (valami 16 év óta, egy tót diákból lett újdondász öntudatlan kezdeményezése folytán) ez a szó: „összezsáfolkozás“, mely ugy a nép, mint a mivelt osztály nyelvében az egész országban most is: egy közös szóval történő jóbanmaradást, és nem meg hasonlást, nem összevesztést jelent; míg manap a sajtóban annak boldog boldogtalan által az utóbbi elferdített értelem tulajdonítottatik.

Megemlítetted később, habár csak magán-levelemben kételyedet a Moson, Pozson, Sopron stb. hely és egyéb nevek helyesírására nézve, vajjon ezekhez az új betű a nyelvtani szabályok megsértése nélkül oda illeszthető-e

*) Kérem, hogy azon lapok t. szerkesztői, a kik az előző cikket közölték, a jelen és esetleg további folytatásokat is felvenni sziveskedjenek. P. I.

TÁRCZA.

Még most is . . .

Még most is forrón szeretlek,
Most is te vagy ideálmom;
Most is gyakran eszembe jut
Az együtt szőtt édes álom.

Pedig te elfeledtél már,
Szívedből kihalt emlékem:
Vele együtt a sírba szállt
Boldogságom és reményem.

Gergely.

Küdfátyolképek.

A nyugvó nap aranyos fényben sürtösti a gyönyörű kert, a rózsasugár virággal dúd ágai között is be-bemosolyog . . . Ott benn egy ifju, alig üzenőt éves leányka ül kényelmes hintaszékben. Mellette szerető, gyengéd anyja örködik, kezeivel simogatva egyetlen kedvencze elégedett, örömtelt arcát, — hullámos, barna fürtjeit. Lábai alatt kicsiny számlayon ábrándos arcu, szőke fiatal ember ül, áhitattal nézve fel az imádott alakra, míg ennek bárszony kezecskéit égő csókjaival borítja el.

A lugas bejáratánál a nyájas arcu apa jelen meg, karján nehéz selyem kendővel, melyet gyöngéd gondossággal helyez kis leánya vállaira, azután megcsókolja selyem haját gyönyörködik gyermekében . . . A leáldozó nap is gyönyörködik a megható képben, melyhez méltó keret a fehér rózsákkal befönt lugas . . . Örömben mindent aranypirosra fest . . . az eget, a földet, pirosra a szőlőket kristályosépjait . . . mosolyogva illatoznak a virágok; onyhe szellő leng a rózsák között . . . a sütet kék égen szendén tűnik fel

az éj sáppadt kedvese, a holdvilág, . . . a bokorban tülemile csattog . . .

A leányka szíve repes örömben, hisz a szeretet, mellyel előresztják, oly mindenható . . . a boldogság, mely körülveszi, oly fényes . . . oly örökkétartó! . . .

Rémesen sütet a fekete posztóval bevont halottas szoba, sárga fénnel lobognak a viaszgyertyák.

A szeretetről szőtt ajak néma, a jóságos arc hideg, a szemek örökre csukva vannak.

Egy-egy magasabbra fellobogó gyertyaláng halványan világítja meg azt a nyugodt arcot, a szürke, fényes selyemruhát, a pompás, illatos virágokat. Lelefolylak a gyertya . . . Könnyezni látszik . . . Tán ez is megszánta azt a gyászba öltözött sáppadt leányt, ki ott térdel a ravatal végénél, összekulcsolt kezekkel, meredt, fénytelen szemekkel, elkékvült ajakkal.

A szőke ifju most is ott térdel mellette, aggódó arcuzal, könnyes szemekkel, néha egy-egy vigasztaló szót sug a leány fülébe. Tán érti az, — tán nem, mert csak meredten néz arra az arcra, mely soha sem fog többé reá mosolyogni, . . . nézi a hideg, kék ajkakat, melyek soha többé nem mondják neki: „kedves gyermekem“ . . . Szívét morog fájdalom tartja szorítva . . . a halottas szoba csendje oly szívesen gátó . . . ott a koporsóban az a drága alak oly hideg, oly nyugodt . . . a gyertyák sárgás lángjai oly borzasztók, sütet, fekete az egész szoba . . . csupán ott, az egyik ablakhasadékon szökik be egy vékony nap-sugár . . . sütet, nehéz felhőkkel terhelt a jövő képe . . . csupán egy sugár tör át a felhőkön, — vigasztaló ifju szerelmének sugara.

Ragyogó ősz nap süt be a nagy templom boltíves ablakaiba, elhalaványítva az oltáron égő gyertyákat a a szírvány minden színében csillogtatva a

tarka üvegtáblákat az oltár lépcsőjén térdelő ifju menyasszony habselyem öltönyén.

A lelkész elrebegi az áldást, a rólegény boldog mosollyal veszi karját a szíve szerettét . . . A régi szent képek ott a falakon mintha mosolyognának . . . A Mária kép jóságos arcuzal néz le rájuk . . . ott a menyasszony lelki szemei előtt — a legdrágább, legkedvesebb alak lebeg, összetett kezekkel kérve az égtől boldogságot egyetlen gyermekének, — ki egykor oly boldog volt, hogy boldogságát örökkétartónak hitte . . . azután szenvedett soká és sokat . . . míg az egyetlen nap-sugár lassan-lassan szét verte a felhőket s az ég most ismét nyájas kékjében mosolyog . . .

Ki tudja meddig tart derült ragyogása?!

Az éji lámpa gyöngy, reszketeg fényt áraszt a szobában.

Halvány, ifju nő térdel az ágy előtt, könnyes arcát kezeibe temetve, sütet haja gyászpalástként borítja gyöngéd alakját.

Az óra lassan üti a tizenketet.

A nő köntölnéz, szívét égő fájdalom fogja el . . . a falakon remegő árnyak, mintha egy képpé folyának össze . . .

„Holdfényes, onyhe nyári alkonyon, illatos rózsasugár alatt, szerető szülői és jegyes körében boldogságban uszik egy viruló, ifju leány . . .“

Felsóhaj, — azóta évek teltek el, az onyhe nyári est helyett most hideg, téli éjzaka van . . . a rózsasugár kopáron áll . . . a szerető jó szülők pihecskés örkre, — a rajongó jegyesből közönyös férj lett . . . a viruló leánykából szenvedő, sáppadt asszony.

A szeretet álom gyanánt tűnt el . . . nem maradt más mint az emlék, ez is csak azért, hogy annál töresebbé tegye mostani árva életét, melyet egyedül, elhagyatva, szeretet nélkül kell eltöltenie.

vagy sem? Nekem e részben az a nézetem, hogy itt az élő nyelv szokás, az „nemes” dönt, melyről már Horác mondja, hogy: — „ei volet natus, — quem penes arbitrium est, et jus, et norma loquendi.” — A ki tehát mereven a Sopronhoz, Mosonhoz, Isterhához, Mibáthoz ragaszkodik, annak ép ugy nincs, illetőleg csak félig van igaza, mint a ki az nek után az ypsilont nélkülözhetlenül oda tartozónak hiszi, mert ez a jó hangzásra való tekintettel, felváltva így is, úgy is helyesen használható. És hát mi is jönne ki abból a nagy puritanizmusból, a melyet némelyek szenevegnek, és a kik e mellett mégie minduntalan beleütköznek az általuk felállított tannak vétót mondó korlátaiba? Mert ha aha az, hogy az Isterháyt, és Mibályt, a fácsányt és csáplányt a nyelv eszhetikéjé meg nem tűri, akkor bárány helyett is okvetlenül báránt, Ártány helyett Ártánt, Villány helyett Villánt, Neszmély helyett Neszmélt stb. kellese mondani; a mi pedig még nincs és ugy hiszem, hogy a helyes nyelvértezők beleegyezésével nem is lesz valaha elfogadva.

Önkénytelenül jön itt tollam alá az új (orthodox) nyelv szabályozók azon tana, mely szerint az „ély” rag a magyar nyelv kincs tárházából kiküszöböltetik, és más surrogatummal, a „ség” raggal próbáltatik meg, pótoltatni; hogy mily eredményel, meglátjuk mindjárt. Így ama tan értelmében hibás az „ünnepegy”, a ehez következően hibásoknak kell lenni a kedély, esély, vessély, beszély, vagyis mindazon akár igék, akár fő és melléknévekből alakított szoknak, melyek ély raggal fejezik ki az adott törzesszeme nyújtványát képző további eseményt. Vagyis rossznak ösmerné és vesd el föltétlenül ezt a nyelvünk és forrásával egykorú szót: *csék ély*, (innen a *csékken* vagy használatosabb *csökken*) a azon szentelvetlenedők a személy (persona), sorogély, szegély, kevély, szegély stb. szók is, mert vagy áll a nivelláló szabály, vagy nem. Ha áll, a nivellálók szerint nem lehet kivételt tenni; ha nem áll, vagyis ha az a tan nem indokolt és téves, akkor egy spongyatöréssel vége az egész nagyképd tudakosságának, és röviden kimondhatjuk, hogy bizony barátom te olyan dologban fáradostál, a mibez nem értesz; tedd le a calamust, és keres magadnak valami hasznosabb foglalatosságot. Ha pedig ő ezen rendentatás jogosságát el nem ösmerné (a mi igen valószínű) akkor arra kérjük őt fel, hogy hát sziveskedjék az elsorolt összes szokat az *ünnepegy* mintájára *ély* helyett *ség* raggal gyúrni át a miveltebb forgalom számára, így például: kedség, esség, beszeg, csék-ség, kev-ség, fek-ség, sorog-ség stb. Ha pedig a censurandus magisternek ez nehéz feladatnak tetszenék, akkor adjunk fel neki egy könnyebb problémát, t. i. azt, hogy ne restelje mindazon ély-es szokat az élők sorából egyszerűen kitörölni, és azok helyett

Pedig mennyire szerette, — a ő, ő még most is szereti a közönyös, hanyag férjét, sithon epesszi magát miatta, — míg ő vig társaságban találja gyönyörűségét...

Lehajítja fejét és zokog, öszeszuszott boldogsága romjain... Nincs remény, ... ingados a hit... eltűnt a szeretet... vérszhoz, fehéres felbők boritják az eget... villany van a levegőben... vihar fog következni...

Óda, balzsamos tavaszi éj.

A teli hold aranyosra festi a Duna hullámain, — majd játszi pajkossággal csapkodja oda a part növényeibez.

Az éji szellő fehér öltönyt lenget, ott a parton karcsu nőalak áll, öszeszett kezekkel égre emelt szemekkel... Ajkai susognak, — imádkozik...

— Nem messze, egy alacsony házban jókedvű társaság mulat. Vigan hangzik a zongora egy kacér barna leány ujjai alatt... búsan sir a heggedű egy szöke férfi kezében... „Fáj a szívem, teher neki az élet —” zokog tovább a heggedű és Isten tudja, mintha ma mindegyik hang a játszó szívéhez szólna; oly nyugtalan, kedvetlen lesz... oda gondol abba a kicsiny szobába, hol az éji lámpa halvány fényénél egy szomorú ifjú nő — tán ő reá gondol...

Elhangzik a dal utolsó hangja is, „Temetőben nyugvó helyet keresek”...

Len a Dunaparton az a fehér alak elvégezte imáját... Egy utolsó sóhaj... egy tompa loccsanás a néhány percz múlva lágyan ringatják a habok azt, ki az életben nem talált nyugalmat, — szeretettel csókolják körül, kit az életben már senki sem szeretett...

„Az élet rövid béke, — hosszú harcz, — a halál rövid harcz, hosszú béke.”

A hold sugarai végig ragyogtak a patyolatruhán... a sötét eleyem sürtökön... A Duna tükre ismét síma, csendes... a víz színén reogó alak — hideg, néma, a nyugalom, mely körülveszi, oly édes, oly örökké tartó...

... Vihar után csend...

... A halál rövid harcz, hosszú béke...

Arédeska.

tetése szerinti raggal más, ujdontatj, kifogástalan és a közönség által rögtön teljes értékűeknek elismert új szokat alkotni; de hamar, mert erre minden pillanatban mulatlan szükség van. Ugy hiszem, hogy itt a nagy reformator már kész lenne az alkura is, mert könnyű a követ bevetni a kutba, de annál nehezebb azt onnan kibuzni. Már pedig a ki kimondta, hogy nincs „ünnepegy” hanem csak „ünnepegy” ilyen követ dobott be a magyar nyelvképződés ávozados kútja fenekére. — Azonban az ély raggal kezdett játék az illető tisztelt othodoxokat, a kimondott A. után a B. nek folytatására is kötelezi; mert ha az ély rag rossz, kell hogy az ezzel egy szolgálatot teljesítő ély rag is rossz legyen. Vagyis nem szabad többi mondani lapályt, bomályt, aszályt, viszályt, apályt, sirályt, mert a lapály helyesen lapság, az apály, apság, a sirály sirság stb. lme, hová vezet az új bódítók nagy puritanizmusa!

Ugy látszik, az is szöke jött egyszer köztünk, vajjon helyes-e a fő (coquitur) nő (crecit) igéknel a jelentő mód egyes számának harmadik személyében szereosan ragaszkodni az újabb nyelvtan által megalkotott ridég szabályhoz, melynel fogva ama két szó egyidejűleg fő (caput) és nő (mulier) jelentésében fordulhat elő? Így például furcsán esett olvasnunk egyszer egy budapesti nagy politikai lapnak okképen kezdődő vezércikkét: „Bismark még egyre nő. És persze, hogy csak azért nő mert a feje fő hát, bizony kétértelmű, a mit az élő népeye v azzal hírt: el, hogy a nő és fő után egy-egy l. betűt szúr oda, a mely aztán megadja a kellő értelmet. Vagy talán az a tu ajdunkópi ezél, hogy íráshoz és beszédhez egyarányon magno értesedünk? Ha ez a czél, akkor az nagyon is el van érve, s ide sorolhatjuk még azt a kellemes vajiz újabb helyesírási terméket is, mely az előbbi *vajizott* vagy *vajion* t rajonra változtatá, s mely esetleg kétséssé teszi vajjon a krumpli *zajion* állta vagy *vajion*?

Az idegen nyelvekből újabbra átvett szók és szólamok közt igen feltűnő és kivívó ez a germanizmus: elküldte (a levelet) *rele*, elküldte az *inassat* e. h. általa, vagy az *inastól*. Aztán, a mi különösen a volt német nyelvű hivatalok magyarra átváltoztatott közegjeinél tapasztalható, t. i. a wird, werden futurumnak, helytelen lefordítás folytán, jelen idő helyetti használata. Például: „die beilieglichen Schriften werden Ihnen hiemit übersendet” ez így fordittatik: a vonatkozó iratok önnek ezennel megküldve lesznek, e. h. *megküldetnek*. Továbbá ez a gallicismus: tanítja (ezt vagy azt) neki, e helyett: tanítja őt (erre vagy arra) A mi nem régen divik a idősök jelek közt, mintegy figyelmeztetőül, hogy ez a francia „lui apprendre” guayos utánzata, már Jókai regényeiben is előfordul, és mivel az „imitatorum servum pecus” aztán nem nagyon vizsgálja, mert nem is ért hozzá, vajjon komolyan van-e az mondva és végleg elfogadva, vagy csak trófsaképen nyomban mint bevégzett tényt fogadja és másolja le, a honnan megszületnek az olyan *éand* és *légyott* főle gyönyörű szók, meg a becsültetes „öseszszólalkozásnak” házsártos veszekedéssé átváltoztatása *Pajor István*.

(Folytatása következik)

Megyei szabályrendeletek.

93—886. kgy. számhoz, szabályrendelet a törvényhatósági közgyűlések száma és idejéről.

1. §. Az 1886. XXI. t. cz. 46. ik §-nak rendelkezéséhez képest, törvényhatósági rendes közgyűlés négy tartandó és pedig: mártius, június, szeptember és deczember hónapokban.

Szabályrendelet.

97—886. kgy. számhoz. A fogadó és vendéglőipar, korcsma, sörház és pálinkamérésről, melyek regálejog tárgyát képező italméréssel foglalkoznak.

a.) Általános rész.

1. §. A fogadó és vendéglőipar, korcsma, sörház és pálinkamérés, melyekben regálejog tárgyát képező italmérés jog gyakoroltatik, Állandóan a hatóságok rendőri, illetőleg egészség rendőri ellenőrzése és felügyelete alatt állanak. Mi végből ezen üzletek tulajdonosai illetve bérleti vagy hasznélvezői, az italmérései üzlet megkezdését az illető közigazgatási hatóságnál (jár. szolgabíró, polgármester) előtt bejelenteni tartoznak, miből folyólag a magát köllően igazolt hatósági személy az említett szempontokból fennálló ezen határozmányok köllő betartása felől az illető iparjogosultak helyiségeiben magának bármikor meggyőződést szerezhet.

2. §. A fogadó és vendéglőipar, korcsma, sörház és pálinkamérésnek tulajdonosa vagy bérleje illetve hasznélvezője a vendégek kiszolgáltatására kifogástalan előéletű egyéneket kötelesek alkalmazni, kéjhölgyeket pedig tartani szigoruan tiltatik.

3. §. Az italmérései joggal egybekötött fogadók

és vendéglők, nem különben az italmérései, regálejog alapján fennálló korcsmák, sörházak, különösen az úgynevezett pálinkamérések nem nyithatók, templomok, iskolák, kórházak általában oly középületek szomszédságában, melyeknek megfelelő használata, az illető üzletek zaja által akadályoztatnék vagy zavartatnék.

A távolság minimuma a helyi körülményekhez képest 100—50 méterben állapittatik meg; mit meghatározni a helyhatóság véleménye alapján az I. fokú közigazgatási hatóság van hivatva.

4. §. Isteni tiszteltek és nyilvános körmenetek alkalmával a pálinkamérések és zajosabb korcsmák, a templom közelében, s illetve a körmenetek elvonulási helyén, az isteni tisztelet és körmenetek alatt zárva tartandók, mire felügyelői a helyhatóság kötes.

5. §. A korcsmahitel korlátozásáról szóló 4—880. kgy. szám alatt kelt és 25122—885. sz. a. belügymi, nisteri leirattal jóváhagyott megyei szabályrendelet, továbbá a szerezsejének által elkövetett kihágásokról szóló 1879. évi XL. t. cz. VIII. fejezete alatt foglalt határozmányok kifüggesztése az I. §-ban érintett regalekötelezett italmérései üzletekben általánosan kötelezők.

6. Az italmérései joggal egybekötött fogadók és vendéglők, nemkülönben az italmérései regálejog alapján fennálló korcsmák, sörházak, különösen az úgynevezett pálinkamérések helyiségeiben a kereskedés tilos. b.) A szállás adáson és italméréseken kívül regálejog tárgyát képező italméréssel foglalkozó fogadók és vendéglők.

7. §. A szállásadáson és étkezéseken kívül regálejog tárgyát képező italméréssel foglalkozó fogadók, vendéglők, vagy azok bérleti illetve hasznélvezői ezen szabályrendeletben foglalt határozmányokon kívül a nem regálejog tárgyát képező italméréssel és étkezéssel foglalkozó fogadók és vendéglők, vagy bérleti illetve hasznélvezőire nézve rendes iparüzési foglalkozás engedélyezése és korlátozása czéljából alkotott kgy. sz. a. kelt a a nagyméltóságú m. kir. földm. ipar és keresked. ministerium által jóváhagyott szabályrendelet határozmányai is kötelezők.

c.) A regálejog tárgyát képező italméréseken kívül étkezéssel is foglalkozó korcsmák és sörházak.

8. §. A regálejog tárgyát képező italméréseken kívül étkezéssel is foglalkozó korcsmák és sörházak tulajdonosai, vagy bérleti illetve hasznélvezői a 7. §-ban foglalt határozmányokat megtartani kötelesek.

d.) A regálejog tárgyát képező italméréssel foglalkozó korcsmárosok.

9. §. A regálejog tárgyát képező italméréssel foglalkozó korcsmárosok üzlethelyiségeiben a zárórát időről időre az illető községi képviselőtestület határozza meg a határozatát az I. fokú iparhatóságnak 3 nap alatt bejelenteni.

Ezen üzlethelyiségekben a zenélés a megszabott zárórátig szabad, azontul pedig rendőrileg büntetendő.

e.) A regálejog tárgyát képező italméréssel foglalkozó pálinkamérések.

10. §. A regálejog tárgyát képező italméréssel foglalkozó pálinkamérések, hol pálinka és egyéb alkohol tartalom szesz italok álló és élő vendégeknek árultatnak, april 1. től szeptember hó 30. ig, reggeli 4 óra előtt ki nem nyithatók és este 9 órakor bezárandók. Október hó 1. től martius hó 31. ig reggeli 5 óra előtt ki nem nyithatók és este 8 órakor bezárandók.

11. §. Pálinkamérés-ekben a zenélés tilos.

f.) Büntető határozat.

12. §. a.) Az I. §-ban felsorolt üzlettulajdonosok, vagy azok bérleti illetve hasznélvezői, a mennyiben az, italmérései üzlet megkezdését az illető közigazgatási hatóságnál (járási szolgabíró, polgármesternél, előrebem nem jelentenek, kihágást követnek el.

b.) A 2. §-ban felsorolt üzletek tulajdonosa, vagy bérleje, illetve hasznélvezője, ki a vendégek kiszolgáltatására erkölcsetlen egyéneket alkalmaz (2. §) avagy helyiségeit tisztán vagy egészségügyi rendszabályoknak megfelelően nem tartja kihágást követ el.

c.) Amennyiben a pálinkamérések és zajosabb korcsmák tulajdonosa vagy bérleje, illetve hasznélvezője a 4. §-ban foglalt határozmányokat meg nem tartja, kihágást követ el.

d.) A regálejog tárgyát képező italméréssel foglalkozó pálinkamérő, ki üzletében a 10. §-ban foglalt határozmány ellenére zenéltet, vagy ott a zenélést megengedi, kihágást követ el.

e.) Amennyiben a b.) pontban felsorolt üzletek tulajdonosa, vagy azok bérleje, illetve hasznélvezője a 6. §-ban foglalt tilalmat megszegi, kihágást követ el. Mely felsorolt esetekben a rendőrhatalóság által 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, ismétlés esetén azon felül 5 napig terjedhető elzárással büntetendő.

A begyűlt büntetendő az a községi szegény alapgyarapítására fordítandó.

13. §. Amennyiben az I. §-ban éntetett üzletekben az 5. §-ban foglalt határozmányok ellenére a korcsmahitel korlátozásáról szóló megyei szabályrendelet; továbbá az 1879. XL. t. cz. VIII. fejezete alit

foglalt határozmányok szemmel látható helyen kifüggesztve nem lennének, azok tulajdonosa, vagy bérlelője illetve hasznélvezője a rendőrbizottság útján 20 forint, visszaesés esetén 50 forint terjedelmű pénzbüntetéssel büntetendők.

A befolyt pénzösszeg a közegészségügy alap gyarapítására fordítandó.

14. §. A regalejog tárgyát képező italméréssel foglalkozó korcsmáros és pálinkamérő, ki üzletét az ezen szabályrendelet 8. §-ban megállapított zárórán túl nyitva tarja, az 1879. évi XL. t. cz. 74. §-a értelmében a rendőrbizottság által 50 forint, visszaesés esetén 200 forint terjedelmű pénzbüntetéssel büntetendő.

A befolyt pénzösszeg az 1878. t. cz. 27. §-ban meghatározott célokra fordítandó.

g.) Zárhatározat.

Általános tájékoztatás és megfélemlítő mibeztartás céljából meggyújtatták, hogy azon üzletek is, amelyek regalejogot élveztek italméréssel foglalkoznak, csakis regalejog alá eső italmérési tekintetében tekintendők italmérési üzleteknek; minden egyéb pl. szállásadás, étkezés stb. tekintetében pedig rendes ipari foglalkozások.

A cholera és a közegészségügy.

A távol keleten a Ganges és Bramaputra partjain állandó fészke van a cholera, csak a szárazság és az esőzések tetőpontján szűnik meg áldozatokat szedni.

Ittől indul meg időnként nyugat felé a vérszállás felbő és 1830-ban először, azóta pedig ismételtől eljutott Európába hazánkat sohasem kerülve ki.

A tapasztalás mutatta, hogy sem a szelek iránya, sem a vizek folyása nem befolyásolják útját, melyet a földközlekedő utak határoznak meg, haladása pedig oly gyors amint gyorsan szállítja az embert közlekedésre használt eszközre. Míg a hatóságok erőlyes intézkedései és a közegészségügy tudomány küzdenek terjedésével, másrészt a kiterjedt és gyors közlekedés mellett másnap alig gondoljuk kihihetőknek feltartóztatását; de azért a rendezvények korántsem mellőzhetők, mert „abból, hogy lakásainkat batörök öllen vékép meg nem övhatjuk, nem következik az, hogy minden végrendsabályt abbahagyjunk”, mondja Liebesmeister.

Az angol kormány már régebben küldött Indiába tudósokat a járvány természetének tanulmányozására végett, de úgy látszik csak Kochnak, a modern bacteriologia nagy nevének sikerült fellebbenteni a betegséget fedő sűrű fátyalt a nemtudásnak, midőn ennek okozóját a comma baktérium ismerte fel.

Mindinkább valószínűnek látszik ugyanis, hogy a fertőző betegségeket egyáltalában bizonyos, a növényvilág legalas osztályába tartozó szervezetek, az úgynevezett hasadó gombák (schyzomycetes) okozzák.

A tapasztalás mutatja, hogy a cholera fertőző anyaga nem szálékony, mint a himlő példánál, de nem is olyan mint pl. a váltólázó mely emberről emberre, de sőt embertől máshová át nem vihető, hanem a beteg, vagy a vele érintkezésben volt tárgyak fertőzhetik a talajt és így közvetve a rajta lakókat, vagy átutazókat.

Látjuk ugyanis, hogy nem a szelek, de a közlekedés irányában terjed; másrészt azonban nem mindenütt uralkodik egyaránt, sőt vannak területek, mint Lyon, Würzburg, Gödöllő, melyek cholera menteseknek bizonyultak, ez pedig csak a talajviszonyokból magyarázható; ezektől való függését mutatja terjedési ideje, és a már behurczolt járvány legnagyobb foka, mely rendszeren észre esik; a talaj ugyanis rossz melegvezető tulajdonsága mellett nem a forró nyárban éri el felmelegedése tetőpontját, hanem csak hónapok múlva, a talajviz is emelkedik ősszel és esőzések folytán, már pedig a nedvesség és meleg együtt hatva legalkalmasabbak az alsórendű szervezetek tenyésztésére.

Ha valaki fertőzve lett, a betegség igen különböző mértékben nyilvánulhat a legenyhébb alaktól, mely más hasmenéstől alig különbözik a legsúlyosabb tetzahalálos alakig, mely rövid órák alatt megölytetheti az életet és a túlélők egynegyedére még súlyos utó megbetegedések várnak.

A járvány tetőfokán a betegek fele elszakott pusztulni.

Ily nagy ellenséggel szemben súlyos kötelességek nehezédnek egy a hatóságokra, mint az egyesekre.

A közegészségügy felvirágzásának első kelliőke a nép anyagi jólété és szellemi érettsége; mikor az állampolgár nemcsak azért teljesíti kötelességét, mert a törvény parancsolja, hanem mert belátja a törvény értelmét, a vele járó kiadásokat pedig könnyen viselheti. Angliában találjuk csak a két tényezőt egy ki fejlődve, hogy a közegészségügy felvirágzása folytán a legkedvezőbb halálzási statisztikát mutatja a művelt világban, legnagyobb gyáripára dacára.

Nálunk a közegészségügy tizparancsolata is nagyobbraest még az álmok országába tartozik.

Szükséges, hogy a talaj melyen lakunk tiszta legyen, ürülék és hulladék ne fertőzze azt napról napra, ez városokban csak célszerű csatornázás útján érhető el, de hát még a főváros is csak a jövőtől várja a kérdés megoldását.

A lakás száraz és jól szellőző legyen, itt a vidék nagy kíváncsi valót, amennyire lehet minden család külön házában lakjék, itt pedig a főváros mutatja a rossz német kaszánya rendezet és a pinceszobák borzalmait.

Arnyékszékjeink rendszeren rossz szerkezetűek, hol a fertőzés igen könnyen történhetik.

A táplálék egészséges legyen e végből, az étel és ital cikkek elárverit helyei szigorúan ellenőrizendők.

Mindeme követelmények hiányos volta gyengíti a szervezetet; a szennyes talaj, víz és táplálék sok bacteriumot juttatnak a vérbe, melyekkel ugyan rendszeren meg megküzd az ép vér, de egy újabb ellenséggnek annál könnyebben áldozatává lesz.

Járvány idején kétszeresen kötelessége lesz a hatóságoknak eme kíváncsalmaknak lehetőleg megfelelni.

Mintahogy pedig a járvány behurczolásával szem-

ben igen keveset tehetünk, főkép arra kell törekedni, hogy ha az már elérkezett a talaj fertőzése újból és újból a betegek által lehetőleg elkerültessek. E végből szorgosan fertőtlenítenendő a betegek ürüléke, a szoba melyben tartózkodott, mit Angliában kennek elégetéssel érnek el, hasonlókép az ágyneműk és ruhák, melyeket ugyanott nyilvános mosóhelyeken, külön e célra szánt eszközökkel tisztítenek ingyen, vagy nagyon olcsón.

Szükséges járványkórházak felállítására idegenek, szegény sorsuk és mindazok számára, kiknél különben a közegészségügyi követelmények ki nem vihetők; hasonlókép betegszállító kocsik, hullaházak, nehogy a holttest soká maradjon a lakóházban.

Szükséges volna egy orvost megbízni, hogy járvány alkalmával a szegények házait sorra látogassa, mert itt találjuk a legnagyobb pusztítás mellett a legnagyobb közönyt. Szegény sorsuaknak ingyen fertőtleníti anyag volna kiosztandó.

Az egyöntölt megkívánjuk, hogy a törvény kivitelét megkönyítsa.

Folytassa ki ki szokott életmódját, de a lehető legmértékletesen éljen, megfűlésektől, gyomorfeltől óvakodjék. A legesekélyebb rosszullet vagy basmenéssel feküdjék le, mert nem lehet tudni, nem e cholera már, és míg egyrésztől az ilyen alakokból könnyen kifejlődhetik a legsúlyosabb is, másrésztől a járvány elburzolására ópen az ilyen betegek a legveszedelmesebbek.

Igaz, hogy mindezt könnyebb papíron megírni, de mégis sokat tehetünk, ha mindenki megteszi a tőle kitöltött Előre tehát „viribus unitis!” Dr. F. F.

A közönség köréből.

Tisztelt Szerkesztő ur! Mennyeire bosszantó és méltán, a-lan a nálunk divó adóügyi eljárás minden irányban szolgáljon ennek egyik bizonyítékánál, hogy nőre szül Egy Mária asszonyra is testvéreire illeték vétetett ki most, a folyó évben oly ingatlan után a melyet a nevezett örökösök még 1848-ban elhunyt édes atyjok után örökölték és vettek tényleges birtoklatba, később pedig, midőn a telekknövyi intézmény behozott a s testvérek nagykörűségük elérték, ugyanazon ingatlanuk a telekknövyi állapottal leendő szhangzába hozatala s mindegyik testvér osztályrészenek elkülönítése végett szerződést kötöttek ugyan egymással, de az azon ténykörülményt, hogy az örökös még az adó és telekknövyi törvények életbe lépte előtt keletkezett, természetesen meg nem változtathatá, midőn pedig ama (Hontmegyeli Bátorfalu községben fekvő) ingatlan (1874.) néhai Blaskovics Pálnak örökösön eladták, ekkor a birtok állaga megbecsültetvén, s a szerződés az illeték kiszabása végett törvényes időben bemutván a kiszabott illeték tényleg és azonnal befizetett. Minderről az illeték hivatalok által kiállított hiteles adatok illetve nyugtázások vannak az Egy-testvérek kezéinél.

Midőn tehát az elmondott előzmények dacára, 38 év lefolyása után összesen 499 forint kiszabott örökösök, illeték felére iránti fizetési meghagyás nőmmel közölve lett, ő nem késett ez ellen feljebbézt a törvényes 30 nap iőpőn belül a baszterczabányai kir. pénzügyigazgatósághoz benyújtani, s midőn ezen feljebbéztben tüzetesen és a törvény illetve minisiteri-rendeletek sszaira való hivatkózással világosan ki lett mutatva, hogy illetéktetés ama birtok után még az esetben sem volna követelhető, ha feltéve meg nem engedve az helyesen és alaposan lett volna kiszabva, mert az 1831. XXXIV. t. cz. 38. §-a és az ide vonatkozó pénzügyminisiteri rendelet 157-ik §-a értelmében az illeték kövételének joga rég elévült, önként következik, hogy a felbészési hatóságtól a megtámadottak teljes felmentése alaposan várható; mindemellett, s dacára annak, hogy a baszterczabányai pénzügyigazgatóság e tárgy fölött még nem határozott, tegnap nőmök már oly tartalmu „Intés” érkezett az itteni m. kir. adóhivattól „Szabó” aláírással, hogy ama jog és törvény ellenőre kiszabott 204 frt 50 krt f. ö. május 29-től számítandó 0%,-tól kamattal 8 nap alatt, végrehajtás terhe mellett fizesse be.

No már tisztelet, becsület, de ez nem volna egyéb, mint vagy nem tudása, vagy nyílt megzegeése a törvénynek, mely az illetékek befizetéséről és a késedelmi kamatokról szóló (XV) fejezetének 137-ik §-ban a fizetési határidejét a fizetési meghagyás kézbesítése napjától 30 napban állapítván meg, a következő (138) §-ban akkép rendelkezik, hogy kivételnek van helye a) a 148. §. a.) pontja és a 160. §-ban körrírt esetekben. A 148. §. pedig a (XVII) fejezetben a jogorvoslatokról azt tartalmazza, hogy a kiszabott hivatalok által megasztott illetékek és bírságok jogossága és helyessége ellen feljebbéztnek van helye: a) a fizetési meghagyás vagy rendelvénv kézbesítése napjától számítandó 30 nap alatt, birtokon belül. Továbbá:

A 160. §. akkép szól: a birtokon belül engedélyezett feljebbézt esetében a közbevetett feljebbézt vagy felfolyamodás a kiszabott illetékek vagy bírságok végrehajtás útján való behajtását megakasztja. Ha már most a tisztelt adóhivatal a fizetési meghagyás kézbesítésének idejét tanusító végjegyet, és a beadott feljebbézt tartalmazó ígatókönyvet megtekintti, látni fogja, hogy a kézbesítés történt f. ö. április 29-án, a folyamodás pedig benyújtatott május 12-én, tehát nagyon is a törvényes 30 napon belül, a mi a kiszabott illeték behajtása ellen, most midőn az úgy még a 3-od fok által sincs elbírálván, az illetéktetés alá venni kívánt felet a fent hivattolt §-ok értelmében teljesen megvédi. Hogy pedig a címzett adóhivatal vezérő egyéniségei a világos törvénynek ilyenén megsértését szándékoosan elkövetni akarnák, ezt nem csak hogy fel nem tesszem, de ösmervén mind a szaktudományokban alapos jártasságukat, mind tiszta és becsületes jellemüket, szívesen elhiszem, hogy azon alárendelt közeg chablonoszerű eljárás csak vastag tövédes szöleménye lehetett, mindamellett arra kérem a tisztelt adóhivalt, hogy ily esetek netalán ismétlődésének megakasztását nagyböl figyelemmel kísérni sziveskedjék, mert egygár szász trtnak csak egy öknélküli kúdbása senkire néve sem lehet könyv vagy közönség dolog, de még ha az volna is, ez esetben sem lenne szabad a zaklatásnak ily meg nem engedhető módját senki ellen alkalmazásba venni.

Kelt B-Gyarmaton, 1886. évi augusztus hó 10-én.

Pajor István,
mint nóm megbízottja.

H i r e k.

Hymen. Melna Géza a b-gyarmati takarékpénztár szíráki főkéjának köztisztelőben álló derék könyvelője aug. hó 11-én vezette oltárhoz Félégyházán Bándy Mariska kisasszonyt. Tartós és zavartalan boldogág köszoruzza ezen szép házasságit frigyot!

Kinevezés és áthelyezés. Dr. Jozsefszky Sándor megyénk kitűnő fia, s eddig a pestvidéki kir. törvényesék nagy képzettségű alügyésze, a n. szobeni kir. törvényesékhez kir. ügyészség nevezetett ki. Öszinte örömlönkre szolgál mindnyájuknak, hogy tehetséges fiatal barátunk ily szép kitüntetésben és előléptetésben részesült. — Szilassy Kálmán, a Teresken székelő kir. bíróság albirája ugyanily minőségben a losonci kir. bírószágba helyeztetett át.

Hontmegyeli hírek. Ipolyágon Pongrácz Lajos ve-

zetése alatt értekezlet tartatott, br. Majthényi Dávid főispánnak nyilvánítandó ovató tárgyában, mely alkalommal egy, Horváth Béla által összeállított és ajánlott szűkebb rendező bizottság-választatott. Ezen bizottság első ülését aug. 12-én tartá meg. — Kis-Gyarmaton körjegyzővé Csejtei Gyula választatott meg Kádár Gyula ellenében, kit az ellenzék támogatott. — Székolyán egy Kata Márton nevű lakos ismeretlen tettes által agyonölvetett — Nagy-Maroson az ottani postafőnök Steinmetz Ede pisztollyal vettett véget életének.

Közigazgatási tudnivalók. A megyei közigazgatási bizottság aug. hó 16-án tartja havi ülését. Szept. 1-én d. e. központi választmányi ülés tartatik, ugyanazonnap d. u. állandó választmányi ülés, másnap, vagyis szept. 2-án közgyűlés lesz, d. u. pedig közigazgatási bizottsági ülés.

Harmos Gábor volt főjegyzőnk aug. hó 12-én búcsúzott el városunktól, s Varsányba ment, honnan e hó végén távozik Budapestre.

Az iskolákhoz közel B-Gyarmaton egy tisztességes házba 2 tanuló teljes ellátásra felvéteték. A megkereső szülőknek szívesen szolgál bővebb értesítéssel a szerkesztőség.

Halálözás. Hoitay Miksa szíráki ügyvéd a volt szolgabíró aug. 2-án jobblétrá szenderült. — Szecskár Mária itteni távirda felügyelő neje aug. hó 10-én elhalálozott s aug. 11-én nagy részvét mellett eltemetett.

Az orvosi szaklap méltatja dr. Bogdán Mihály honvédezed orvosunknak a cholera gyógyításáról írt, s három évvel ezelőtt lapunkban közölt szak cikkét. A jelzett szaklap következőket ír dr. Bogdán úr. gyógy eljárásáról: „Mintán minden kétségen felül áll, hogy a cholera fertőzőési megbetegedés, ezen hántalom gyógyításánál Bogdán Mihály tr., honvédezedorvos Balassa-Gyarmaton leginkább azon gyógyanyagokat véli — mint azt lapunkhoz intézett levelében kifejti, — alkalmazandóknak, melyek a szervezetben felzavódásra képesek, s az abban létező fertőző anyagokat lehetőleg ártalmatlannokká tenni képesek. A cholera azon időszakában, midőn az már gúrcsúkkal jelentkezik, a gyógyító beavatkozásnak igen kevés sikere várható szerinte, mert ilyenkor — a gyomornyákhálya felszívóképességének csökkenése miatt — a bevett gyógyanyagok hatást nem is eszközölhetnek. A baj gyógyítására alkalmunk csakis az első — hasmenéses — időszakban van, mely, mint ismeretes, több nappal előbb lép fel, mint a cholera-roham, s mely mellett a szervezet többi működése egészen zavartalanul foly le. Ezen időszakban Bogdán tr. már 1873-ban az acid. carbolicum 0.20—0.25 %-oldatát adagolta belsőleg 2 óránkint egy étkanállal, s akkori tapasztalataira támaszkodva azt állítja, hogy ezen eljárása a legsikeresebbnek mondható a cholera-hasmenés ellen. Szerinte az 1873. évi cholerajárvány alatt az 52. honvéd zászlalban 40 ilyen megbetegedés fordult elő, kik közül csak az első halt meg néhány óra alatt, de ez nem kapott carbol oldatot. Ezentúl a többi carbolli kezelvén, egyeseknél hányás, másoknál az alsó végtagok gúrcse, néhánynál más kombinált tünetek léptek ugyan fel, de halálos nem fordult elő többé. Hasouló tapasztalatot tett a magánygyakorlatában előfordult esetekben. Bogdán tr. nak ezen eljárása mindenestre — elméletileg is — megfelel a cholera mai állásának, szorosan bacterium-ellenes, s adandó esetben kísérletételese valóban érdemesnek mutatkozik.”

A szentistván-napi szélyi ünnepély már is élénken foglalkoztatja B. Gyarmat és Szécsény testvér városok s vidékeik családi köröit, hogy ott az Annabál szépméleket felírassítsék; sőt mert az önkényes tűzoltók kirándulása is ekkor lesz, a mulatság még élénkebbnek kínálkozik. Mint értesültünk derek tűzoltóink gyalog teszik meg a 10 kilométer hosszú utat, s délelőn ismét 30 kros bankett lesz, mint a dalárdistáknál volt, akik Mihajlovitsné asszony főztijével igen meg voltak elégedve.

A b-gyarmati önk. tűzoltó egyeslet a múlt vasárnap aug. hó 8-án este fél kilenctől 10 óráig tűzi játékkal egybekötött diaszgyakorlatot tartott 20 kros belőlti jegyek mellett a polgári iskola telkén. A gyakorlatot számosan látogatták meg, s mintegy 34 frt jövedelem folyt be. A tűzijáték nem mondható sikerültnek, a rakéták közül csak egy repült fel a kellő magasságba.

Nyílttér.*)

Figyelmeztetés. Azon t. urakat, kik p.-podluzányai birtokikon vadászni szoktak, ezennel értesítem, hogy jövőben taguonk bárminek is a vadászat tilos, felkérem tehát a vadászó urakat, hogy figyelmeztésemet tudomásul venni sziveskedjenek. — P.-Podluzány, 1886. augusztus 12-én Illfösky Adolf.

*) E rovatban foglaltakért, nem vállal felelősséget a szerk

Horváth Danó,
lelelő szerkesztő.

1493—1886. sz.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszék 1885. évi 3847. számú végzésével az asztróli takarékpénztár javára Burján István és társai ellen 580 frt tőke, ennek 1885. évi április hó 9-ől járó 6% kamattal és eddig 35 frt 95 és fel krt perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával 1. rendű alperes Burján Istvánul bírósággal fel foglalt, és 710 frtra becsült 2. per hamos ló, 1 fejősa tehén, 1 konynyú koca, 2 lóra való szerszám, 1 kazal árpaszalma és 1 számból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 1886. évi 1425 sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Palotán a jegyző által jelenendő eszközökre 1886. évi augusztus hó 19-én d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezen előjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételárát az 1881. évi LX. t. cz. 105. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kiűztendő.

Kelt Szírákon, 1886. évi augusztus hó 3-án.

Révay Miklós, kir. bír. végrehajtó.

A divényi senioralis uradalmat s közbirtokos társalt illető
s 1887-ik évi január hó 1-től, 1889-ik évi december hó 31-ig kiadandó
haszonbérletek jegyzéke.

Folyószám	Község	Kihaszonbérlet tárgya	Kikialtási ár forint	Fizetési határidő	Árverés helye és napja
1	Zsély	Sósárvölgyi fürdőhelyiség	200	Félévenként előre	Szeptember 23-án B.-Gyarmaton Zoldfa fogadó 1. sz. alatt
2	Kis-Ujfalu	Közös malom	400	Negyedévenként	
3	"	italmérési jog és ház	140	"	
4	"	Privát bérház	10	Félévenként	
5	Szklabonya	Közös italmérési jog és ház	741	Negyedévenként	
6	Illési	Privát	40	Félévenként	
7	Ilaraszti	2 h. 1331. [] ol kert	50	"	
8	Alsó-Pribel	Privát italmérési jog és ház	100	"	
9	Csáb	malomjog és ház	400	Negyedévenként	
10	B.-Gyarmat	sör és egyéb italok mérési joga Bertzeller-féle	500	"	
11	"	Közös italmérési jog Österreicher-féle	500	"	
12	"	honvéd laktanya előtt	400	"	
13	"	Stüller-féle	550	"	
14	"	Schwarcz Ignác-féle	400	"	
15	"	és ház vámkorcsma	400	"	
16	"	helypénz szedési jog	3000	"	
17	"	Nyári szinkör telek privát	10	Január 1-én	
18	Szalatnya	Közös malomjog és ház	230	Negyedévenként	Szeptember 24-én P.-Szalatnyán a tiszt lakba
19	"	Savanyúvíz hordási jog szent-péteriek	"	"	
20	Szelcz	Közös italmérési jog	100	"	
21	"	107 h. tag	100	1/2 évenként	
22	Szent-Péter	Közös italmérési jog	300	1/4 " " "	
23	"	malom és ház	230	1/4 " " "	
24	Pusztá-Kaproncza	Privát	188	1/4 " " "	
25	Felső-Estergály	663 h. 369 [] ol tag	700	1/4 évenként	
26	Nagy-Lamán	202 h. erdei legelő	250	1/2 " " "	
27	"	86 h. " "	150	1/2 " " "	
28	Kis-Liberece	Privát tag	65	1/2 " " "	
29	Nagy	malomjog és ház	415	1/2 " " "	
30	"	italmérési jog és ház	320	1/4 " " "	
31	Závoda	Közös " "	70	1/2 " " "	
32	"	Privát ház	50	1/2 " " "	
33	"	279. h. tag	400	1/2 " " "	
34	"	1 h. 717 [] ol közös föld rét	14	Január 1.	
35	"	209 [] ol privát kert	1	"	
36	Szenna	Közös malomjog és ház	160	1/4 évenként	Szeptember 29-én Divénybe a tiszt lakba
37	Süllye	Privát " "	40	1/2 " " "	
38	Lentvora	" " "	130	1/4 " " "	
39	Busa	italmérési jog	330	1/4 " " "	
40	Halászi	" és ház	400	1/4 " " "	
41	Divény	1543 [] vasuti farakodó	139	Január 1.	
42	"	577 [] " "	144	"	
43	"	200 [] " "	50	"	
44	Fűrész	Közös italmérési jog és 1 h. beltelek	400	1/4 évenként	
45	Divény-Oroszi	Privát malomjog	60	1/2 " " "	
46	"	" és ház	260	1/4 " " "	
47	Bzova	italmérésijog	285	1/4 " " "	
48	"	22 h. 1200 [] ol földterület	600	1/4 " " "	
49	"	2 h. 522 [] ol " "	136	1/2 " " "	
50	"	13 h. 1504 [] ol " "	8	Január 1.	
51	"	26 h. 3 [] ol " "	48	1/2 évenként	
52	"	51 h. 607 [] ol " "	80	1/2 " " "	
53	"	9 h. 527 [] ol " "	250	1/2 " " "	
54	"	17 h. 1345 [] ol " "	40	1/2 " " "	
55	"	14 h. 588 [] ol " "	50	1/2 " " "	
56	"	29 h. 1220 [] ol " "	50	1/2 " " "	
57	"	15 h. 1526 [] ol " "	105	1/2 " " "	
58	"	7 h. 1522 [] ol " "	94	1/2 " " "	
59	"	1446 [] ol " "	26	1/2 " " "	
60	"	5 h. 445 [] ol " "	5	Január 1.	
61	"	1 h. 747 [] ol " "	21	1/2 évenként	
62	"	5 h. 943 [] ol " "	9	Január 1.	
63	"	36 h. 1329 [] ol " "	32	1/2 évenként	
64	"	7 h. 563 [] ol " "	140	1/2 " " "	
65	"	13 h. 430 [] ol " "	26	1/2 " " "	
66	"	400 h. erdei legelő	30	1/2 " " "	
67	"	420 h. " "	100	1/2 " " "	
68	"	10 h. 1216 [] ol földterület.	120	1/2 " " "	
69	"	872 [] ol " "	120	1/2 " " "	
70	"	"	12	Január 1.	
71	Vámosfalva	Privát italmérési jog és ház	1300	1/4 évenként előre	Szeptember 28-án Divénybe a tiszt lakba
72	"	malom jog	200	1/4 " " "	
73	"	12 h. 890 [] ol föld	30	1/4 " " "	
74	Dobrocs	Közös italmérési jog	800	1/4 " " "	
75	"	100 h. erdei legelő	55	1/2 " " "	
76	Lónyabánya	437 h. " "	55	1/2 " " "	
77	Kotmanlehota	Privát italmérési jog	800	1/4 " " "	
78	"	malom és ház	171	1/4 " " "	
79	"	7 h. 600 [] ol föld	50	1/2 " " "	
80	"	2 h. mezei legelő	20	1/2 " " "	
81	Udornya	6 h. föld	15	Január 1.	
82	"	Közös italmérési jog 1/4 része	10	"	
83	"	malom " és ház 1/4 része	10	"	
84	Tamasi	"	512	1/4 évenként	
85	Turicska	Privát italmérési " és ház	350	1/4 " " "	
86	"	malom " "	85	1/2 " " "	
87	Látka	500 h. erdei legelő	150	1/2 " " "	
88	F.-Tiszovnyik	Tag	500	1/2 " " "	
89	Ó-Huta	Privát malom jog	50	1/2 " " "	
90	"	Föld rét	300	1/2 " " "	
91	"	Erdei legelő	500	1/2 " " "	
92	Budalehota	Közös italmérési jog	800	1/4 " " "	
93	"	3 malomjog	44	1/2 " " "	
94	"	126. h. 1305 [] ol tag	165	1/2 " " "	

Az árverés kitűzött napokon reggeli 8 órakor kezdődik. Árverezni kívánók kötelesek a kikialtási ár felét vagy esetleg az egészét bányapénzről letenni, s azt az árverés befejezése után az egy évi bér összeg felére, vagy esetleg egész évre kiegészítve kamattal az uradalomnál hagyni. Egyéb árverési feltételek a tisztartói hivatalnál előzetesen és az árverés napján a helyszínen megtudhatók. Írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók, az uradalom zsélyi tisztartóságánál az árverés napjáig, vagy az árverés napján a helyszínen. Kelt Zsélyben, 1886. évi augusztus hó 4-én.

A divényi senioralis uradalmi tisztartóság.

Birtok haszonbérbe adás.

Kis-Liberecen egy 1000 holdas birtok 1886-ik évi november 1-től bérbe adandó. Bővebb tudósítás nyerhető Lőczban özv. **Pongraoz Ádám-nénál.**

Jókarban lévő
SZŐLLŐ
 (Urban-hegyen)
 idei terméssel, borház és pinceszével ellátva, azonnal eladó.
 Bővebbet **Hummer Mihály** fűszerkereskedőnél B.-Gyarmaton.

Tenyész kos!
 Merino rombulie keresztezésből származott 16 drb. 2 1/2 éves tenyész kos a Főkapitány ipolynéki gazdaságában jutányos áron kapható. Ertekezhetni lehet az uradalmi gazdatisztánál.

Biztos és lényeges kereset
 mindenki különösen: hivatalnokok, tanítók és kereskedők, kik törvényszerűen kiállított részvényjegyekre sorajegyek előadására vállalkoznak. Ajánlatok intézendők **Redlich Dávid,** Előlegezési bank és váltóház Budapest, Kecskeméti-utca 11 szám.

Italmérési jog haszonbérbe adása.
 A családi közbirtokossági korcsmajog, hozzá tartozó épületekkel 3 esztleg 6 egymásután következő évekre 1887-ik évi január 1-estől napjától bérbe adandó. Írásbeli ajánlatok folyó 886. évi augusztus 15-ik napjaig **Endrődy István** közbirtokosnál 10-száztolti bányapénz hozzá csatolása mellett beadhatók, ha az írásbeli ajánlatok eredményre nem vezetnének ugyancsak folyó évi augusztus 15-ik napján a nyilvános árverés délelőtti órákba megfogatatni.

Meghívó.
 A b.-gyarmati 11 ik számú felekezet nélküli temetkezési társulat **rendes évi közgyűlését** folyó 1886. évi Augusztus 15-én d. e. 11 órakor a polgári iskola rajztermében fogja megtartani, a melyre társulat tagjait minél számosabb megjelenésre felkérem.
 T á r s g y :
 1. Az évi elnöki jelentés,
 2. Az 1885. évi zárszámadás előterjesztése,
 3. Pénztárnok választása,
 4. Gyetvay Imre szorgalmazó kérényye,
 5. Notári indítványok és panaszok tárgyalása

B.-Gyarmat. 1886. Augusztus 6.
 Kommerell Gyula, Reményi József, jegyző. elnök.